

ЗАТВЕРДЖУЮ

Начальник

Богуславського надлісництва

Старенький С.М.

**Програма навчання власного персоналу та підрядників,
також інформування зацікавлених сторін задля запобігання збору
Червонокнижних рослин, полювання чи відлову рідкісних та тих, що
перебувають під загрозою зникнення видів.**

Метою навчання є досягнення максимального рівня ефективності роботи персоналу та підрядників, а також зачеплених сторін по попередженню збору, полювання та відлову рідкісних, підвищення рівня знань та професійних навичок працівників.

План програми навчання:

- рідкісні види та види, що перебувають під загрозою зникнення, їх оселища, які трапляються або ймовірно трапляються на території господарювання філії, їх охоронний статус;
- потенційні впливи господарських заходів на рідкісні види та види, що перебувають під загрозою зникнення та заходи з пом'якшення цих впливів;
- режим охорони рідкісних видів та видів, що перебувають під загрозою зникнення;
- збір, полювання, відлов (та збирання рідкісних видів рослин) тварин, що перебувають під загрозою.

Для визначення рідкісних видів використовувалась найкраща доступна інформація: Червона книга України, Бернська конвенція, Положення та охоронні зобов'язання для об'єктів ПЗФ (природно-заповідний фонд) та ін..

Фауна Богуславського надлісництва представлена в основному савцями - їжак звичайний, вечірниця руда, полівка, лисиця, вовк, буроzubка звичайна, куниця лісова,

кабан, козуля, білка, олень; птахами – лунь очеретяний, шуліка рудий, чапля сіра, лелека білий, зозуля.

Лучний біотип представлений у заплавах річок. Основними представниками даного біотипу є ссавці, бобер, щур водяний, полівка - економка: птахи - чапля сіра, лелека білий, В річках мешкають ссавці – видра; плазуни - черепаха болотяна.

1. Територія діяльності Богуславського надлісництва у значній мірі перекривається із територією об'єкту Смарагдової мережі Ros river valley (UA0000272).

Вказаний природоохоронний об'єкт створено для збереження рідкісних і зникаючих видів рослин і тварин, які мають міжнародний охоронний статус згідно Резолюції № 6 (1998) Бернської конвенції про охорону дикої флори та фауни, а також для збереження природних середовищ існування в Європі, оскільки містять природні середовища існування (оселища), які перелічені в Резолюції № 4 Бернської конвенції. Площа об'єкту становить 90800,1 га. Загальна характеристика даного об'єкту Смарагдової мережі наведена у таблиці.

Характеристика об'єкту Смарагдової мережі Ros river valley (UA0000272)

Назва об'єкту мережі	Код об'єкту мережі	Площа, га	Оселища	Птахи	Інші види	Всі таксони
Ros river valley	UA0000272	90800,1	24	10	13	47

У Смарагдову мережу входять такі ділянки Богуславського надлісництва: Бушевське лісництво квартали 1-16, 90 та частково 93; Ольшаницьке лісництво квартали 1-60; Богуславське лісництво 10-11, 81-84; Поташнянське лісництво квартали 1-6.

Види тварин та рослин перелічені в Резолюції 6, що попередньо були відмічені на території об'єкту Смарагдової мережі Ros river valley (UA0000272):

Жук-олень – *Lucanus cervus*

Завиток звужений – *Vertigo angustior*

Жерех – *Aspius aspius*

Чехоня – *Pelecus cultratus*

Гірчак європейський – *Rhodeus amarus*

Пічкур білоперий – *Romanogobio albinus*

Щипавка звичайна – *Cobitis taenia*

В'юн звичайний – *Misgurnus fossilis*

Кумка червоночерева – *Bombina bombina*

Черепаха болотяна – *Emis orbicularis*

Беркут – *Aquila chrysaetos*

Підорлик малий – *Aquila pomarina*

Лелека білий – *Ciconia ciconia*

Зміїд – *Circaetus gallicus*

Лунь лучний – *Circus pygargus*

Балобан – *Falco cherrug*

Журавель сірий – *Grus grus*

Орлан-білохвіст – *Haliaeetus albicilla*

Ходуличник – *Himantopus himantopus*

Мородунка – *Xenus cinereus*

Видра – *Lutra lutra*

Вовк – *Canis lupus*

Півники угорські – *Iris aphylla* ssp. *hungarica*

Юринія волошковидна – *Jurinea cyanooides*

Сон розкритий – *Pulsatilla patens*

2. Потенційні впливи господарських заходів на рідкісні види та види, що перебувають під загрозою зникнення та заходи з пом'якшення цих впливів.

2.1 Негативними впливами на рослинність від лісогосподарських заходів можуть бути: зменшення біорізноманіття лісових видів, або заміна їх іншими видами, поява бур'янів, яка буде перешкоджати природному поновленню й створенню лісових культур.

Заходи з пом'якшення таких впливів:

- виявляти і заносити до технологічних схем місця зростання рідкісних і зникаючих рослинних видів, що зустрічаються на ділянці, планувати та виконувати заходи їх охорони.
- вибирати метод проведення рубки, що гарантує лісовідновлення та мінімізує пошкодження.

2.2 Негативними впливами на фауну від лісогосподарських заходів можуть бути: викликані лісозаготівлями відкладення осадів у водоймах і їх евтрофікація, зміни руслового стоку та температури води, що впливає на популяцію риб, руйнування середовища існування, втрата деревних видів, від яких залежать види диких тварин, порушення шляхів переміщення диких тварин, що веде до зменшення чисельності диких тварин, лісозаготівля та вивіз деревини порушують спокій диких тварин.

Заходи з пом'якшення таких впливів:

- зберігати лісову рослинність у буферній зоні по берегах водойм;
- використовувати природозберігаючі технології та техніку;
- заносити до технологічних схем місця зростання рідкісних і зникаючих видів фауни, що зустрічаються на ділянці, планувати та виконувати заходи з їх охорони;
- вибирати безпечний сезон проведення лісогосподарського заходу.

3. Режим охорони рідкісних видів та видів, що перебувають під загрозою.

При виявленні на території планованої діяльності об'єктів рослинного світу занесених до Червоної книги України Богуславського надлісництва у відповідності до вимог статті 11 Закону України «Про Червону книгу України» забезпечує їх охорону та відтворення шляхом:

- установа особливого правового режиму охорони рідкісних і таких, що перебувають під загрозою зникнення, видів тваринного і рослинного світу, заборони їх використання (добування та збирання) в господарських цілях;
- урахування вимог щодо їх охорони під час розроблення нормативно-правових актів;
- проведення постійного спостереження (моніторингу) за станом їх популяцій;
- створення територій та об'єктів природно-заповідного фонду, а також екологічної мережі на територіях, де перебувають (зростають) об'єкти Червоної книги України, та на шляхах міграції рідкісних і таких, що перебувають під загрозою зникнення, видів тваринного світу;
- урахування спеціальних вимог щодо охорони об'єктів Червоної книги України під час розроблення проєктної та проєктно - планувальної документації;
- сприяння природному відновленню популяцій рідкісних і таких, що перебувають під загрозою зникнення, видів тваринного і рослинного світу, інтродукції та реінтродукції таких видів у природні умови, де вони перебували (зростали);
- здійснення необхідних наукових досліджень з метою розроблення наукових засад їх охорони та відтворення;
- здійснення інших заходів відповідно до чинного законодавства.

На території де виявлені характерні житла рідкісних і зникаючих видів забороняється;

- - пошкодження рослинного або ґрунтового покриву;
- - меліоративні роботи;
- - засмічення та забруднення території;
- - прохідні рубки та суцільні рубання;
- - здійснення заходів з поліпшення санітарного стану лісів навколо місць гніздування хижих птахів занесених до Червоної книги України.

4. Ознайомити власний персонал та підрядників з «Інструкцією про порядок видачі дозволів на добування (збирання) видів тварин і рослин, занесених до Червоної книги України, форм клопотання та бланків дозволів на таке добування наказом Міністерства охорони навколишнього природного середовища України від 1 лютого 1993 року № 3 зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 12 лютого 1993 р. та № 4 із змінами і доповненнями, внесеними наказом Міністерства екології та природних ресурсів України від 9 червня 2011 року № 196, а також проінформувати зацікавлених сторін.